

A.B.N. KOVA

Daugeliui mūsų skaitytojų gal būt nėra žinoma ką reiškia trys raidės: ABN. Tai reiškia: Antiboldshevik Bloc of Nations — Antiboldševikišnis Tautų Blokas.

ABN tikslas yra bolševizmo sužlugdymas ir jo vietoje nepriklausomų demokratišnių valstybių atkūrimas ar sukūrimas tautinėse etnografinėse ribose. Šio tikslo siekiant, ABN neužmiršta ir tai, kad šio meto bolševizmas yra rusiškojo imperikalizmo taša. Griuvus bolševizmui, gali iškilti naujos rusiškojo imperikalizmo formos ir jėgos, kurios vėl norės Rytų tautas pavergti. Todėl ABN kartu kovoja ir prieš rusiškojo ar kitokio imperikalizmo tendencijas.

Suprantama, kad ABN nėra priimtina tiems rusams, kurie svajoja apie nedalomą Rusiją. Jiems patiktų, sužlugdžius bolševizmą, atstatyti Rusiją carinės ar dabartinės sovietinės Rusijos ribose. Jie veda propagandą už didelę Rusiją. Tenka apgailestauti, kad yra ir mūsų politikų, kurie nesupranta šio rusiškojo imperikalizmo pavojaus ir kiša nagus tarp svetimų durų.

Kova prieš rusų imperikalizmą, nežiūrint kokiose formose jis pasireikštų, tai dar nėra kova prieš rusų tautą. ABN - Korrespondenz" š.m. liepos mėn. 7 nr. paskelbė ABN Centrinio Komiteto pagrindinį pasisakymą dėl rusų. Jame be kitko skaitome: "ABN kovoj ir idealogijoje nėra jokių agresyvumo ar priešiško žymių prieš rusų tautą, kaip tokia. Visi praeties ir dabarties konfliktai tarp mus ir Rusijos kyla ne iš priešiško ar neapykantos rusų tautai, bet vien tik dėl rusų imperialistinės politikos. Mūsų laikysena ir kova buvo ir yra ne "antirusiškumo" išdava, bet mūsų teisių ir politinių ir kultūrinį savarankumą. Ne mūsų tautos praetyje parodė neapykantą ir pikta valią, bet rusų įsivaizduojamas mesianizmas ir imperialistinis veržimasis daug kartų pavertė mūsų tautas grobimo karų ir tironiškų tautų žudymo sistemų objektų, lygiai, kaip ir šiandien, bolševikinėj sistemoj. Todėl kviečiame visą pasaulį petys į petį kartu su mumis kovon ne prieš rusų tautą jog šventas teises į tautinę etnografinę valstybę, bet kovon tik prieš agresyvų rusiškąj imperializmą, kuris šiandien bolševizmo pasaulio pagrobimo pavydale laisvei, teisingumui ir visoms šventoms kultūros ir civilizacijos vertybėms graso".

Šioje kovoje aktyviai dalyvauja ir Lietuvos ABN Centrinė Delegatūra. Jos atstovas lygiomis teisėmis ir pareigomis dalyvauja ABN Centriniam Komitete. Jis dalyvauja visose tarptautinėse ABN konferencijose. Visuose kraštuose veikia lietuvių ABN kovos vienetai. ABN kova vyksta ir okupuotose kraštuose, lygiai ir Lietuvoje. Šiai milžiniškai kovai prieš bolševizmą reikalingi žmonės ir ginklai. Atrodo, kad kiekvienas poli-

Nr. 34 - tas

WORCESTER, MASS., Rugpiūčio (August) 23, 1952

Vol. XXXV

STALINAS SUTIKO KINIJOS KOMUNISTUS

MASKVA. — Raudonosios Kinijos premieras Čou En-Lai aplankė premierą Staliną Kremlinė. Jo apsilankymas buvo skaitomas daugiau kaip mandagumo vizitas. Reikia atminti, kad Stalinas ypatingai dalyvavo derybose vedančiose prie 1950 metų Rusijos — Kinijos sutarties ir dabar jisai stovi arti prie panašių svarstymų. Diplomatai mano, kad premieras Čou En-Lai lankysis ne vieną bet daug sykiu kol bus Maskvoje.

Sykiu Stalino su Čou-En-

Komunistų Partijos Kongresas

MASKVA. — Visuose Maskvos laikraščiuose buvo patalpinta komunistų partijos Centralinio Komiteto pranešimas šaukiant Kongresą spalio 5-tą dieną. Tai bus pirmas Kongresas po 13 metų. Pagal komunistų partijos naujus įstatymus, Politbūras bus panaikintas. Po pranešimo pasirašė Stalinas, partijos generalis sekretorius. Atsišaukime minėta, tai kad kongresas svarstys apie penktą penkių metų planą, kad padidint sovietų pramonę 70 nušimčiais iki 1955 metų pabaigos. Šis partijos susirinkimas laikomas svarbiausiu Sovietų Unijoje po Antrojo Pasaulinio Karo pabaigos.

tinis emigrantas yra karti ir antibolševikinis kovotojas. Dėja, yra daug tokių, kurie nesupranta antibolševikinės kovos prasmės. Jie geriau tarp savęs kovoja dėl nesamos valdžios, dėl asmeniško. Mes kviečiame visus lietuvius: 1) nutraukti partines aistras ir rietenas, 2) nesklaidyti antibolševikinio fronto ir 3) jungtis visiems antibolševikiniais kovotojams po ABN vėliava.

ABN ginklai yra ne tik militariniai okupuotose kraštuose, bet ir moraliniai. Spauda, propaganda, ryšiai tarptautinėj plotmėj, ABN idėjų plėtimas politiniuose, kariniuose ir visuose laisvojo pasaulio sluoksniuose yra taip pat svarbūs ginklai.

Todėl palaikykime ABN spaudą anglų, vokiečių, prancūzų ir gimtomis kalbomis. Organizuokime ABN kovos vienetus. Liet. ABN Centrinė Delegatūra visuomet ateis į talką.

Visi lietuviai, kovon už Lietuvos Nepriklausomybę atstatymą etnografinėse ribose. Su visomis bolševikų pavergtomis tautomis bendron kovon dėl tautų ir valstybių laisvės.

Lai pasikalbėjimuose dalyvavo: premieras Molotovas; užsienio ministeris Andrie Višinsky; N. Fyodorenko, užsienio ministerijos narys; kiniečių premieras Čen Yun; Lee Foo Čun, finansų ir ekonomijos komiteto galva; Čan Wen Tran, kiniečių ambasadorius Rusijai; Soo Yui, kiniečių generalinio štabo vadas; ir Če Če, užsienio politiškas sekretorius. Viena iš priežaščių šioms Rusijos — Kinijos deryboms yra surastis būdų, kad pristatyt daugiau pagalbos Kinijai, išvystyti to krašto pramonę ir žemdirbystę.

Manievrų Ir Baltika

OSLO, Norvegija. — J. V. laivai ir lėktuvai laikysis toli nuo Baltikos Jūros laike NATO manevrų sekanti mėnesi. Visų kitų septynių tautų didžiama dalyvių ginkluotos jėgos taipgi vengs Baltikos Jūrą. Tikslai danų, norvegų ir britų jėgos laikys manevrus Baltikoj.

Neramumai Egipte

Pereitą savaitę Egipte kariuomenė šuvis numalšino streikuojančius darbininkus audinyčiose prie Aleksandrijos. 12 darbininkų buvo užmušta susirėmime. Vėliau karo teismas pradėjo teisti suimtuosius riaušių vadus ar įtariamus buvus vadais. Streikuojantie darbininkai išdaužė daug dirbtuvių įrengimų.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos Seimas

WORCESTER, Mass. — Sekmadienį, rugpiūčio 24-tą, 1:30 val. po pietų prasidės L.D.S. seimas. Tai retas atsitikimas, kada daug svečių lietuvių suvažuos į Worcesterį. L.D.S. nariai ir draugai kviečiami atsilankyti. V.B.

KRIMINALISTAS SUIMTAS

NEW YORK. — Gerhardt W. Puff, skaitomas vienas iš dešimt didžiausių dabartinių laikų kriminalistų guli surištas ant žemės. Jisai buvo ieškomas kaip banko vagis, George A. Heroux draugas. Vienas iš federalių agentų, kurs susekė Puff, buvo nušautas ir mirė Roosevelt ligoninėje.

Amerikiečiai Kaliniai Randasi Rusijoj

NEW YORKAS. — Zynbut Nagorsky, redaktorius prie Foreign News Service, Inc., agentūros kuri renka žinias už Geležinės Uždangos sakė, kad amerikoni kaliniai suimti komunistų Korėjoj buvo nuvežti į stovyklą Sovietų Unijoj. Nagorsky sakė, kad kaliniai buvo nuvežti į Molotov miestelį, 750 mylias į šiaur-rytus nuo Maskvos ir į kitus tris mažesnius kaimus. Rusų slapta policija išklausinėja kiekvieną kalinį. Kurie sutinka kalbėti, tie persiųsti į centrus, gi tie kurie nesu kalbami laikomi stovyklose.

Angliakasių Fonde \$100,000,000

WASHINGTON. — Angliakasių unijos gerovės ir pencių fonde jau yra apie 100 milijonų dolerių. Iš to fondo angliakasiams yra mokama senatvės pensija. Fondas taip pat teikia paramą sergantiems angliakasiams. Jis rūpinasi ir tais, kurie netenka darbingumo.

Nori Išvengt Gelžkelio Streiką

WASHINGTON. — Keturių gelžkelių ir New York Central viršininkai atidėjo vienai savatei pasitarimus, po susirinkimo, kurs tesėsi penkias valandas. Federaliai tarpininkai perkėlė susirinkimą į Washingtoną bandydami išvengt streiką New Yorko Centralinės Sistemos gelžkely, į rytus nuo Buffalo. Streikas turėjo prasidėti rugpiūčio 11-tą, bet buvo atidėtas keturių unijų, kurios laukė dabartinių pasitarimų pasekmių. Unijos turi 58 skirtingus skundus, 52 iš kurių liečia algas. Vyriausybės pasiūlymas susitaikymui buvo priimtas gelžkelio, bet atmestas unijų.

IŠVALYTA PUSĖ LIETUVOS KOMUNISTŲ PAREIGUNŲ

MASKVA. — "Pravda" rašo, kad Lietuvos komunistų partija buvo sukrėsta, kaip sakoma, iš pat šaknų. Partijos centrinis komitetas turėjęs posėdį, kuriame paaiškėję, kad atsakingoms pareigoms esą skiriami jaunesnio amžiaus žmonės. Vadinasi, senesnieji yra nušalinami, o jų vieton yra skiriami jaunesni.

Per pereinamus metus išvalyta pusė Lietuvos komunistų partijos skyrių pareigūnų.

Iš partijos organizacijų pareikalauta, kad jos apivalytų nuo nacionalistinės ideologijos.

Komunistų partijos skyrių komitetų pusė vadų esą pakeista, — senieji pašalinti o jų vieton paskirti nauji. Pakeisti ir daugelio kolchozų viršininkai. Tas pat pramo-

250,000 Rizikuoja Gyvybes Dėl Laisvės

WASHINGTON, D. C. — Išvietintų Žmonių Komisija sakė kad apie 250,000 žmonių rizikuoja terora ir mirtį pasekmingose pastangose pereiti skersai geležinę uždangą į laisvą pasaulį.

Komitetas pranešė, kad šie ketvirta dalis milijono tremtiniai nuo komunizmo randa saugumą nepaisant sienų nuolatos saugojamų stiprios sargybos ir kitų komunistų suvaržymų, kad negalėtų pabėgti iš sovietų pavergtų kraštų.

Išvietintų Žmonių Komisija (Displaced Persons Commission) savo paskutiniame raporte prieš savo gyvavimo užbaigimą, rugpiūčio 31-mą, ragino, kad pabėgėliai būtų tinkamai priimti ir paskui paruošti gyventi vakininiuose kraštuose.

GEN. EISENHOWER planuoja aplankyti lėktuvu septynias pietines valstijas bėgyje 2 ar 3 dienių ir pasakys kalbas žymesniuose miestuose. Generolas kalbės Florida, Virginia, Georgia, Alabama, Louisiana, Texas ir Tennessee valstijose.

nėje ir susisiekimo srity, — 1,750 atsakingų darbininkų ir specialistų buvo pakeisti arba perkelti.

Plenumas reikalavęs iš partijos organizacijų griežtai kovoti su buržuazinės nacionalistinės ideologijos pasireiškimais bei vystyti kritiką ir savikritiką.

Mergaitės Penketukės Gimė Brazilijoj

SAO PAULO. — Mergaitės penketukės, sveriančios mažiau kaip po tris svarus gimė neturtingo žmogaus namuose. Trisdešimts aštuonių metų motina, ponė Maria Albano ir penkios mergaitės randasi Sao Paulo moderniškoje ligoninėje. Tėvai yra toki neturtingi, kad dukrelės buvo nuvežtos į ligoninę apdengtos senais drabužiais. Ponai Albano gyvena sykiu su keturiomis kitomis šeimomis tame pačiame name.

Irano Sostinė Po Karo Stovi

TEHRAN, Iran. — Vyriausybė paskelbė karą stovį Irano sostinėje, kad sustabdyti netvarką, kuri pavertė miestą į karą lauką tarp komunistų ir premiero Mohammed Mossadegho Tautinio fronto remėjų.

Jungt. Valstybių militaristiki pareigūnai važuodami automobiliuose buvo užpulti akmenimis ir daržovėmis bet niekas iš jų nebuvo sužeisti.

Skrudės Žmogžudės

NEW ALBANY, Miss. — Mažytė Linda Hill mirė nuo nuodingų juodų skruzdžių įkandimų. Kandangi buvo karšta naktis, mergaitės tėvai nutarė miegoti ant žolės ir pasitiesė kaldrą. Motina sakė, kad dukra gulėjo šalia jos. Staiga mergaitės riksmu motiną pribudino ir rado ją visą apdengtą juodomis skruzdėmis. Meraitė mirė ligoninėje.

"AMERIKOS LIETUVIO" METINIS RUDENINIS PIKNIKAS

LIETUVIŠKAI SPAUDAI PAREMTI

— Įvyks —

SEKMADIENI, PRIEŠ "LABOR DAY" ŠVENTĖ

SEKMADIENI RUGPIŪČIO (August) 31, 1952

J. Babrausko Pavilijone

Prie Manville gatvės, Leicester, Mass.

Bus Įdomi Programa, Iš Kalbų, Muzikos, Kontestų, Žaidimų, Dovanų ir t.t.

JEI LYTŲ, PASTOGĖS YRA DEL 1,000 ŽMONIŲ

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

NEW BRITAIN, CONN.

Moteryų Sąjungos Conn. Valstijos Apskritis Rudeninis Parengimas

Neįvykus šią vasarą trijų apskričių gegužinei, Moteryų Sąjungos Conn. Apskritis suvažiavime nutarta su-ruošti rudeninę pramogą svetainėje.

Taigi malonu yra prašėti visų kuopų bei sąjungiečių žiniai, taipgi visų šios apylinkės lietuvių žiniai, kad sąjungiečių rudeninę pramogą įvyks svetingoj 38 kp. globoje New Britain, Conn. kampas Church ir Stanley gatvės, rugsėjo (Sept.) 28 d. Svetainė bus atidaryta nuo 2-ros val. po pietų ir jau galės svečiai bei viešnios rinktis. Muzikantai šokiams pradės groti 4-tą val. po pietų ir galės visi smagiai pasišokti lig 8-tos val., maloniai pasivaizinti ir susieiti su savo giminėmis kaimynais ir pažįstamais.

Sąjungietės maloniai prašo visų draugijų bei kuopų nerengti kitų parengimų minėta dieną, bet iš anksto kviečia visus šios valstijos lietuvius ir lietuvautes dalyvauti šiame parengime.

Adelė Hussey, pirm.
M-jona Jokubaitė, rašt.

TORONTO, CANADA

Nubaudė Lietuvį

Šiomis dienomis Yorko valsčiaus Magistrato teisme teko matyti kaltinamųjų suole Vačių Andrušį, 34 metų amžiaus. Teismo salėje paaikškėjo šie faktai. Andrušis buvo gavęs darbą kaip sanitaras Toronto East General Hospital. Šeštadienį jis išiveržė į salę, kurioje vyko rimta operacija ir pradėjo vaikyti chirurgus nuo stalo. Du gydytojai nutraukė darbą ir su gailėstingosios sesers pagalba jiems pasisekė nelauktą svečių išprašyti už durų. Bet ir čia jis nesiliovė kėlęs triukšmą. Atvykęs policininkas nuvedė jį į daboklę. Teisme policininkas liudijo, kad kaltinamasis buvo girtas. Andrušis neturėjo teisininko. Jis prisipažino kaltu ir buvo nubaustas 10 dol. pabaudos arba penkio-omis dienomis kalėjimo. Ligoninės superintend. Mr. W. E. Leonard pareiškė, kad Andrušis už tokį elgesį atleistas iš darbo. N. J.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Helsinkio sporto olimpiadoje pasižymi 4 lietuviai iš okupuotos Lietuvos. Jų tarpe jaunas boksūrininkas Algirdas Šocikas.

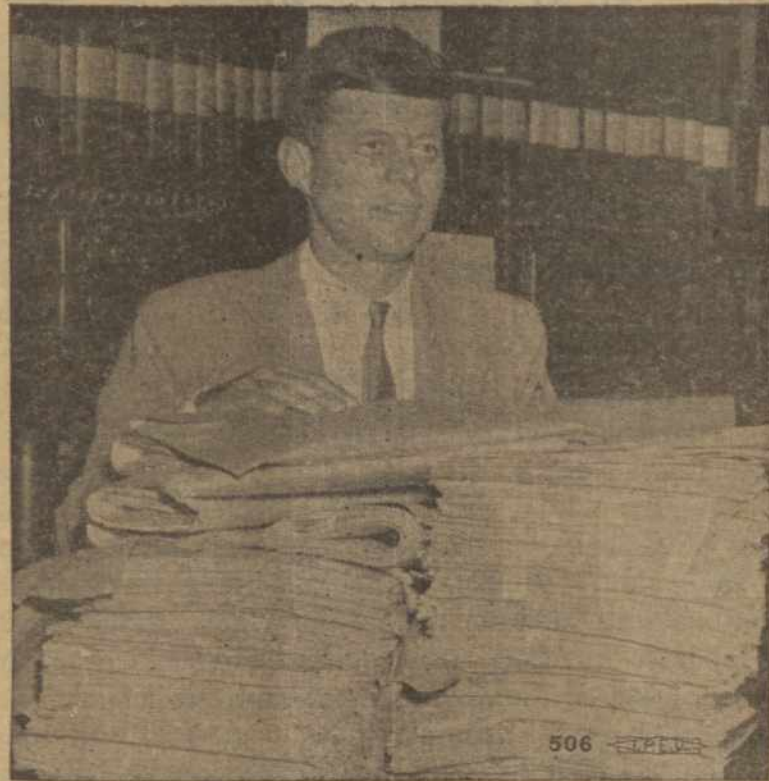
— Seafordo lietuviai: De-veikis, Lažauninkas, Tamulynas ir Janulaitis atostogas praleido Lietuvių namuose Londone. Jie yra aktyvūs visų lietuviškų darbų rėmėjai.

Pulk. Br. Andruška tar-nauja Japonijos laivynė.

Vl. Butkienė redaguoja "N. Zelandijos Lietuvį".

— Žinomas Lietuvos sklan-dymo specialistas Jonas Pyragius šiomet minėjo 30 m. skraidymo sukaktuves. Šia proga siunčiame jam geriausius linkėjimus.

JOHN F. KENNEDY, Kongreso Atstovas Nuo 11-to Massachusetts Distrikto Laiko Kandidatūrą | J. V. SENATORIUS

KONGRESMONAS JOHN F. KENNEDY yra Joseph P. Kennedy sūnus, kurs buvo ambasadorius Didžiajai Britanijai. Jo motinos tėvas John F. Fitzgerald, buvo Bostono mayoras ir atstovavo tą patį Distrikta Kongrese prieš 50 metų. Jo tėvukas Patrick J. Kennedy buvo Massachusetts valstijos atstovas ir senatorius. John F. Kennedy baigė Harvard universitetą 1940 metais ir 1950 buvo pagerbtas Notre Dame universiteto su dak-taro laipsniu. Jisai tarnavo Lai-vyne laike Antrojo Pasaulinio Karo ir buvo pagerbtas už nar-sumą. Jisai dirbo kaip korespon-

dentas laikrašty ir parašė knygą "Why England Slept".

Atstovaudamas Massachusetts valstijos 11-tą distrikta, John F. Kennedy sudavė pirmą smūgį prieš komunistus Amerike. Jisai kovojo visą laiką už Massachu-setts valstijos visų piliečių ge-rovę. Už savo nuolatinę pagalbą italiskos kilmės amerikonom, Kennedy buvo apdovanotas "So-lidarumo Žvaigždės" ordinu, aukščiausiu ordinu kurį italų vyriausybė gali suteikti. Jisai yra vienintelis atstovas Kongre-se, kurs buvo apdovanotas tokiu ordinu.

HARDWICK, MASS.

Demokratu Piknikas Pasisekė

Demokratų surengtas pik-nikas ponų Tamkų ūkyje, Hardwicke sutraukė daug svečių, ūkininkų, miestiečių, politikierių. Antrą va-landą prasidėjo pietūs, kurie tęsėsi iki ketvirtos. Da-lyviai tokius pietus dar nėra gavę, nes Mezsa Luna bankietų ekspertai tik vieni su-geba taip skaniai valgius pagamint. Tarp dalyvių bu-vo daug svetimtaučių, bet didžiama buvo lietuviai, iš apylinkės miestelių, iš Wor-cesterio ir iš Bostono.

Hardwick'o dabartinis "Selectman" Stanley Mikelk labai gabiai vedė programą. Jisai statomas kandidatu į Massachusetts valstijos sen-atorius, Worcester, Ham-den distrikto. Jisai yra ga-bus kalbėtojas ir patyręs sa-vo srityje žmogus. Jisai la-bai tinka į tą vietą. Tarp aukštų svečių kalbė-jo: George A. Wells, kurs kandidatuoja į gubernato-riaus patarėjus nuo Septin-to Distrikto; Eunice Ken-

nedi ir Robert Kennedy, ku-riedu kalbėjo už savo bro-lio atstovo John F. Kennedy kandidatūrą; izdin. Foster Furcolo; T. F. McDonald Klem, M. Donovan ir W. D. La Perle. Girbertville benas grojo, gi Barbora Salamon dainavo.

Antanas Tamkus buvo pik-niko surengimo pirmininkas. Kiti komiteto nariai buvo: Jonas Kelm, P. Stalgaitienė, E. Koslienė, Elena Wypych; Gladys Nurekianė, Bernice Klem, M. Donovan ir W. D. La Perle. Girbertville benas grojo, gi Barbora Salamon dainavo.

Waterbury, Conn.

Skautų Laužas

Š.m. rugpiūčio mėn. 23 d., 7 val. vak., Waterburio Lie-tuvių Skautų "Šarūno" draugovė ruošia laužą. Lau-žas įvyks p. p. Devenių ūkyje, Northfield Road, Water-town, Conn. Kiečiama lie-tuviškoji visuomenė ir skau-tija. Šarūno draugovė

Nėra Tokio Kuro Kaip Senas Kuras

Naturališkas Gasas yra tūkstančius metų senumo, bet nepaisant savo amžiaus, jis suteikia mūsų remėjams švarų pasitikėtiną patarnavi-mą; tikrai Gasas yra naudingas naminiams au-galams ir daugiau ekonomišką nuo to laiko ka-da prasidėjo žemos kainos. Sykiu su visais šiais faktais, atminkite kad mūsų patarnavimas už-tikrina Jums kad Naturališka tai Gasas kepi-mui, vandens užšildymui, šaldytuvui ir namų šildymui.

WORCESTER GAS LIGHT COMPANY

LOS ANGELES, CALIFORNIA

BALF Los Angeles skyrius per rugsėjo ir spalio mėn. suplanavo praveisti piniginių vaju. Tam yra sudarytas va-jaus garbės komitetas, į ku-rį įeina: prof. M. Biržiška, konsulas J. J. Bielskis, kun. J. Kučingis, teisėjas J. Pe-ters, dr. P. Pamataitis, A. Skirius, F. Kudirka, J. Ste-ponavičius ir F. Račkus.

Prof. M. Miržiškai pagerb-ti bankietas, rengiamas ALT Los Angeles skyrius, įvyks rugsėjo 28 d. Karls Restora-ne (Vernon & Crenshaw Bl.). Į rengimo komitetą įeina: M. Aftukienė, prof. K. Alminauskas, A. Derin-gienė, A. Dabšys, F. Kudir-ka dr. P. Pamataitis, A. Skir-rius, M. Starkus, Steponavi-čiai ir J. Uždavinys.

Liet. Tautinių Šokių Grupė tarp amerikiečių yra gerai žinoma. Iki šiol jau yra už-kiesta spalio 10-11 d.d. Tarptautinio instituto ir spalio 19 d. šokti Civic audi-torijoje, Glendale, Calif. Grupė sudaro apie 30 jaunuolių. Jai vadovauja L. Zaikienė.

Piknikai Los Angelyje įvyksta beveik kas sekma-dienis. Rugpiūčio 10 d. buvo pirmasis radio pusvalandžio piknikas. Rugpiūčio 17 d. "Lietuvių Dienų" sekmingas piknikas. Šv. Kazimiero pa-rapija rengia pikniką rug-piūčio 31 d. Arroyo Seco Parke. Jame turės tautinių šokių ir dainų programa.

Lietuvių Dienų Leidykla, kuri iki šiol jau yra išleidi-si poezijos antalogija "ŽE-MĖ" ir St. Būdavo apysaka "Varpai Skamba", dabar jau baigia spausdinti prof. My-kolo Biržiškos knyga "Lietu-vių Tautos Kelias", taip pat

renkama medžiaga Ameri-kos lietuvių bibliografiniam vardynui, pavadinti "Žino-mieji Lietuviai", kuri numa-toma išleisti apie Kalėdas. Į šią knygą tilps tik tie lietu-vių visuomenė žinomi as-mens, kurie išpildys specia-lią anketą. Dėl adresų pasi-keitimų ne visus pasiekta, todėl prašome dėl anketų pa-rašyti į leidyklą — "Z. L." — 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

"Lietuvių Dienos" rugsėjo numeris išėjo mėnesio auks-čiau. Tuo būdu jis pasiekė laiku ir tolimas Pietų Ame-rikos bei Australijos lietuvių kolonijas. Šiame numeryje telpa daug iliustracijų iš Dariaus - Girėno legionierių posto Chicagoje. Taip pat ir nemažai nuotraukų iš New Yorko, Kanados, Euro-pos ir Australijos lietuvių veikimo. "L. D." pren. \$3.00 metams. Adresas:

9204 S. Broadway,
Los Angeles, Calif.

SAVUOSE POLITIKOS BARUOSE

— LAS Sydney skyrius pasiuntė sveikinimą Lietuvos pasiuntinių konferencijai Londone. Jis taip pat įteikė memorandumą VLIKui, kur reikalaujama konsoliduoti vi-sas aktyviasias politines jė-gas.

— Adelaidės LAS skyrius, kaip praneša "Britanijos Lietuvis", pagerbė šių metų literatūros laureatą Pulgi Andriušį.

— Paryžiuje vyksta pasi-tarimai tarp Lietuvos Diplo-matijos atstovų ir VLIKO narių.

AMERIKOS BALSŲ ŠEŠTADIENIO LIETUVIŲ PROGRAMOS

Ievos Lukošūtės Paruošta Lietuviškų Pašto ženklų Paroda

NEW YORKAS. — Ame-rikos Balsas šeštadienio programoje papasakojo apie vienos čikagietės pasidarba-vimą amerikiečius supažin-dinti su Lietuva.

Pašto ženklų mėgėjų 58 suvažiavimo proga New Yorke suruošta didžiulė pašto ženklų paroda. Lietuviš-kąjį skyrių sudarė 32 lapai lietuviškų ženklų. Jis buvo pavadintas "Lietuva — Bal-tojo Vyties padavimų kraš-tas". PPirmoje vietoje iš-statyti du žemėlapiai, vaiz-duoją Vytauto laikų Lietuvą nuo Baltijos iki Juodųjų jū-rų ir — šiandieninę. Lietu-viška dalis prasidėjo skatiku ženklais iš 1919 metų ir bai-gėsi sovietiskaisiais ženklais ant kurių po sukilimo — laikinosios vyriausybės buvo užspausdinta: "Nepri-klausoma Lietuva, 1941 me-tai, birželio 23 diena". Prie "Laisvės Varpo" ženklo pridėta ir į anglų kalbą išver-siti žodžiai, išlieti tame varpe: "O skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad lais-vės nevertas, kas negino-jos".

Visų įdomiausi buvo ženklai, vaizduoja Saulės arba Šiaulių mūšį, Mindaugo vai-nikavimą, Gediminą ir Vil-niaus įsteigimą ir Kijevo pa-sidavimą Gediminui. Toliau pro akis slenka pašto ženkluose kita garbinga Lietuvos praeitis: Algirdas prie Mask vos vartų, Kęstučio žygiai, Birutė, Vytautas, Eglėkalnio — Žalgirio mūšis ir, pa-galiau, Nepriklausomos Lie-tuvos gyvenimas, baigiant Pasauline Lietuvos Olimpiada.

— "Am. Balsas" pastebėjo, kad visą šį gražų darbą at-liko Lietuvos nemačiusi Amerikos lietuvaite Ieva Lukas - Lukošūtė iš Chicagos.

Šeštadienio programoje, kuri čia Chicagoje girdima 4 val. vakaro, o Lietuvoje vidurnaktį ir dar 3 kartus pakartojama sekma., per-duotas evangelikų reforma-tų kun. P. Dilio žodis ir K. Jurgėlos savaitinė įvykių apžvalga. Sekmadieniais 11 val. lietuviško gyvenimo ap-žvalgas daro P. Labanauskas. Apžvalgoje šį kartą pertransliuotas Karolio Žal-kausko, naujojo VLIK'o Vyk-d. Tarybos pirmininko žodis į Lietuvą; taip pat Pa-saulio lietuvių skautų dva-sios vadovo žodis jaunimui.

— "Am. Balsas" pastebėjo, kad visą šį gražų darbą at-liko Lietuvos nemačiusi Amerikos lietuvaite Ieva Lukas - Lukošūtė iš Chicagos.

Šeštadienio programoje, kuri čia Chicagoje girdima 4 val. vakaro, o Lietuvoje vidurnaktį ir dar 3 kartus pakartojama sekma., per-duotas evangelikų reforma-tų kun. P. Dilio žodis ir K. Jurgėlos savaitinė įvykių apžvalga. Sekmadieniais 11 val. lietuviško gyvenimo ap-žvalgas daro P. Labanauskas. Apžvalgoje šį kartą pertransliuotas Karolio Žal-kausko, naujojo VLIK'o Vyk-d. Tarybos pirmininko žodis į Lietuvą; taip pat Pa-saulio lietuvių skautų dva-sios vadovo žodis jaunimui.

Amerikos Lietuvis Skaitytojų ir Remėjų Žiniai

"Amerikos Lietuvis" meti-nis piknikas įvyks sekma-dienį, rugpiūčio 31, 1952, prieš Labor Day,, Jurgio Babrausko pavilijone, Man-ville St., Leicester, Mass. Pikniko programa susidės iš muzikos, dainų, kalbų ir dovanų laimėjimų.

Čia talpinami tų "Ameri-kos Lietuvis" skaitytojų vardai, kurie netik užsipre-numeruoja šį laikraštį, bet ir prisideda prie pikniko pa-sisekimo, nežiūrint ar galės dalyvauti ar ne. Štai tų mū-sų skaitytojų vardai, kurie atjaučia lietuviškos spau-dos palaikymo svarbumą:

- M. Jacobs, New Britain ... \$1.
- J. Štaras, Worcester, Mass. ... \$1.
- Jer. Sidlauskas, Worcester ... 1.
- W. Shimkus, Worcester ... 1.
- J. Kavaliauskas, Worcester ... 1.
- J. Rimavičius, Plymouth ... 1.
- V. Dabrila, Worcester ... 1.
- A. Esūnas, Sterling, Mass. ... 1.
- M. Marcin, Athol, Mass. ... 1.
- M. Gudelis, Chicago, Ill. ... 1.
- J. Gildutis, Athol, Mass. ... 1.
- M. Petravice, New Haven ... 1.
- J. Rautkys, Worcester ... 1.
- P. Narijauskas, New Britain ... 1.
- K. Balčiūnas, Hartford, Conn. ... 1.
- F. Dudonis, Worcester, Mass. ... 1.
- J. Grigas, Worcester, Mass. ... 1.
- J. Ališauskas, Worcester ... 1.
- Mrs. J. Erickson, Worcester ... 1.
- V. Grabliauskas, Wyoming, Pa. ... 1.
- F. Narvydas, Brooklyn, N.Y. ... 1.
- P. Petrauskas, Shrewsbury ... 1.
- F. Boris, Rochdale, Mass. ... 1.
- A. Grekalski, Forest City, Pa. ... 1.
- J. Jodelis, Armstrong Creek, ... 1.
- Ch. Areska, Worcester, Mass. ... 1.
- U. Domantas, Worcester ... 1.
- K. Asocks, Sutton, Mass. ... 1.
- J. Staricenia, Worcester ... 1.
- V. Rautkys, Worcester ... 1.
- A. Ruseckas, Aberdeen S. D. ... 1.
- P. Mainelis, Worcester ... 1.
- C. Plunge, Hartford, Conn. ... 1.
- A. Kalakauskas, Worcester ... 1.
- J. Jakubs, Chicago, Ill. ... 1.
- A. Serbintas, Kenmore, N. J. ... 1.
- V. Kristolaitis, Worcester ... 1.
- J. Bagaciūnas, Mt. Pleasant, Pa. ... 1.
- V. Amsiejus, Cleveland, Ohio ... 1.
- A. Balsys, Kensington, Md. ... 1.
- M. Balukinas, Hartford, Conn. ... 1.
- A. Levidge, Palmer, Mass. ... 1.
- P. Bucevičius, Wilkes-Barre, Pa. ... 1.
- P. Silaika, Hartford, Conn. ... 1.
- A. Bakaitis, New Haven ... 1.
- S. Resavage, Hudson, N. H. ... 1.
- J. Ramanauskas, Bristol, Conn. ... 1.
- B. Purvinskas, Worcester ... 1.
- A. Dapkevičius, Gardner ... 1.

Sukaktuves

— Rugpiūčio 24 d. sukanka 70 m. amžiaus mūsų žino-mam mokslininkui, kultūri-ninkui, literatūros istorikui, visuomenininkui prof. My-kolui Biržiškai. Jis buvo daugelio laikraščių redaktori-us, buvo ir tebėra daugelio laikraščių bendradarbis, pa-dagogas, kelių gimnazijų di-rektoriūs ir mokytojas, Kau-no ir Vilniaus universiteto rektoriūs, humanitarinių mokslų fakulteto dekanas, Vilniui Vaduoti Sąjungos ir daugelio kultūrinių organi-zacijų pirmininkas. Mums net neįmanoma trumpai su-minėti visus darbus ir nuo-pelnus. Tai viena iš šako-čiausių, daugiausiai nusipel-nusių Lietuvai, taurių as-menybių. Jo asmenybė mums švietė ir gimnazijoje ir uni-versitete ir viešame gyveni-me. Jis ir šiandien yra toli nuo partijų ir sutapęs su Lietuva. Gerajam Mokyto-jui, didžiajam Lietuvii lin-kime ilgai ilgai gyventi ir su tuo pačiu jaunatvės idealiz-mu dirbti Lietuvai.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S. \$3.00 in Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvių savaitinis laikraštis. Išleista šeštadieniais. Leidėja: Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Motinė Prenumerata: S. V. — \$1.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$1.00
Dviem Metam — \$2.00 Dviem Metam — \$2.50
Pusmet Metų — \$1.00 Pusmet Metų — \$1.25

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 25, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Ar Vokietija Bus Antroji Korėja? Maskolių Tikslas Valdyti Vokietiją Ir Europą

KREMLIAUS konspiratorių imperializmo ir komunizmo vykdymo politika neginėtinai aišku. Europa neišvengs maskolių agresijos, tuoliau Vokietija, ji bus maskolių agresijos auka. Vakarų Europos ir Amerikos demokratijų pasirašyta sutartis su Vak. Vokietija nepatvirtina saugumo Vokietijai ir vakarų Europos kraštams, žada tikrai viltį bendrojo gynimosi prieš maskolių agresiją.

Maskolijos valdovų politikos planai įjungti Vokietiją į maskolišką imperiją dvejopi: pirmoji jų politikos fazė rodytu vokiečiams "draugiškumo", žadėjimo taikos vokiečiams patikrinimo, tai apgaulinga politika, visgi, daugelį vokiečių vilioja. Ir jei būsimais rinkimais — referendumo balsavimu Vokietijos apjungimo vokiečiai nubalsuos pagal Stalino pasiūlymus, aišku, socialistai ir komunistai bus Vokietijos valdovai, Vokietija taps Rusijos satelitas — pagalbinė valstybė; bet jei būtų atmeti Stalino pasiūlymai referendumo balsavimais, tada maskoliai panaudos antrąją savo politikos fazę — militarinę agresiją! Tuomet Vokietija taps antroji KOREJA.

Vakarų demokratijos suprasdamos maskolių tikslus nerymauja, ryžtasi sutelkti savo jėgas, čada ginti Vokietiją. Jos žino, kad jei maskoliai valdys Vokietiją, jie valdys visą Europą ateityje. Todėl Vokietija tapo tuo "kaulu", kuriuo nepasidalina buvusieji talkininkai, lygiai taip kai Hitleris ir Stalinas nepasidalino kaimynų kraštais ir turtais 1940 metais. Hitleris apkvaišęs pergalę Europoje pasuko savo karinę mašiną link Rusijos. Dabar taip gali būti su rusų agresija, rusai puls vakarų Europą.

Dostojevskio Idėja Tebėra Aktuali, Gyva

Rusų valdytojas, Dostojevskis yra pasakęs: "Kas valdys Vokietiją, valdys visą Europą". Stalinas žino Vokietijos svarbą jo imperializmo politikai. Jei pažvelgsime į netolimą praeitį — rusų imperializmo planus ekspansijos į rytus ir vakarus 300 metų laikotarpio, matysime neginėtiną faktą ir grynąjį rusų imperializmo realumą.

Kuomet rusai pagrobė pabalčio kraštus ir Lenkiją, pasiekė ekspansijos Azijoje, tuomet jų dmesis tapo nukreiptas į Viduržemio jūros per Turkijos Dardanelius, į Balkanų kraštus, taipgi į Europos politines ir militarines tvirtoves — Austro-Vengriją ir Vokietiją, vokiečių ambicijas žygiavimo į rytus. Maskoliai rūpinasi paruošti sąlygas ne tik patoti kelią vokiečių žygiams į rytus, bet sugriauti Europos politines ir militarines tvirtoves, paruošti sąlygas Rusijos įtakai Europoje. Pradžioje XX-to amžiaus rusų politika išryškėjo kai prasidėjo pirmasis pasaulinis karas 1914 m.

Vyriausiu rusų ekspansijos į vakarus "architektu" buvo Caro Ambasadorius Izvolski Paryžiuje. Jis susitarė su prancūzų vadais, Ponceare ir kitais, siekusiats atgauti turtingas Alzase-Loreino provincijas Bismarko atplėstas nuo Prancūzijos 1871 m. O Izvolskis ir jo kolegos Petrapilyje norėjo sugriauti Austro-Vengrijos ir Vokietijos galybę, pastumėti Rusijos ribas į vakarus, valdyti Nemuno ir Vislos žiotis ir Baltijos uostus ligi Stettino, Lenkijos dalį vokiečių ir austrų valdytą. Izvolskio planas tapo įvykdytas per Sarajevo nužudymą Austrijos kunigaikščio. Dėja, prasidėjus karui rusai susilaukė revoliucijos. Caro valdžia tapo nuversta, Leninas ir vėliau Stalinas tapo Rusijos valdovais, tatau rusų imperializmo planai tapo atidėti neribotam laikui. O prancūzai atgavo Alzase - Loreino provincijas, kurėsi po karo nauja Euroja, rusai ir vokiečiai žiūrėjo į naują Europą su nepakantra.

Versalio Taika Statė Naują Europą Ant "Smėlio"

Maskoliai ir vokiečiai nebuvo bičiuliai, priešingai, tradiciniai neprieteliai. Visgi, jie susitarė 1919 m. griauti Versalio taikos pastatytą naują Europą jiems nepakenčiamą. Čia mes matome rusų politikoje norą grįžti prie Nemuno ir Vislos, Baltijos uostų valdymo. Stalinas ir Hitleris nepasidalindami kaimynų žemėmis ir turtais susikovė. Stalinas perėjo į britų-amerikonų pusę, su britais ir amerikonais jis nugalėjo vokiečius, jis matė galimybę realizuoti Dostojevskio posakį apie valdymą Vokietijos ir vėliaus visos Europos.

Stalinas neatsisakė Petro Didžiojo ir Izvolskio imperializmo politikos Europoje. Nors jis pasirašė Atlanto Čartą, bet nepildė savo pažado. Pradžioje 1943 m. susitarė su Churchilliu Atlanto Čartos klausime. Dėja, jų susitarimą Washingtono valdovai išprovokavo, pasekmės buvo skandalingos! Churchillą užvadavo Teherane ir Jaltose Rooseveltas, jo appeasementai Stalinui daugiau žadėjo negu Churchillio. Daviniai konferencijų prie uždaru durų skandalingi! Britanija, Amerika ir Vokietija pralaimėjo, o Rusija visuose frontuose laimėjo.

Šiandien Vokietija stovi prie "kujo ir priekalo". Jai grėsia pavojus Korėjos likimo, Rusai okupavo arti net pusę Vokietijos. Nesitrauks iš jos, nes jų tikslas valdyti Vokietiją ir vėliaus visą Europą. Rusijos pozicija (geografiniu ir militarinėmis strategos atžvilgiu) labai gera, o jos oponentų bloga, todėl Stalinas nedaro jokių kompromisų oponentams ir vokiečiams. Ir jei nebus pasidalinta "vokišku kaulu", aišku, kad nebus taikos patikrinimo Vokietijai ir Europai. Mūsų samprotavimu, Kremliaus valdovai žinodami vakarų demokratijų politinį ir moralinį bankrutą, jų silpnības, ateityje pasielgs taip kaip Hitleris elgėsi, puls vakarų Europą maskoliai visomis savo ir jų talkininkų — satelitų jėgomis. Tokių davinį visis laukiam iš didžiųjų valstybių vadų politikos, tikriaus sakant, rusų imperializmo politikos.

ARTHUR E. SUMMERFIELD
Republikonų Tautinio Komiteto Pirmininkas

26 VALSTYBIŲ ĮSTATYMAI GARANTUOJA BALSAVIMĄ

Jungt. Valstybėse paskiros valstybės (26), įstatymais garantuoja atleidimą nuo darbo, balsavimo teisę turinčių asmenų: jos yra Alabama, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Nebraska, Nevada, New Mexico, New York, Ohio, Oklahoma, South Dakota, Texas, Utah, West Virginia, Wisconsin ir Wyoming.

Įstatymai tarp atskirų valstybių skiriasi, tačiau principas lieka tas pats. Turis balsavimo teisę asmuo gali tam tikram periodui pasitraukti iš darbo, be baimės kad jam bus sumažintas atlyginimas ar pritaikyta kuri kita bausmė. Darbdavys aiškiai yra perspėtas nedaryti jokių suvaržymų šiose valstybėse: Arizona, California, Illinois, Iowa, Kansas, Minnesota, Missouri, Nebraska, New York, South Dakota, Texas, West Virginia ir Wyoming. Colorado ir Utah tik tuo atveju jei darbininkas yra samdomas valandiniu principu. Kentucky įstatymas buvo draudžias išskaitymą iš algos, tačiau vėliau šis įstatymas buvo paskelbtas nekonstituciniu pagal šios valstybės konstituciją. Bet Kentucky darbininkai visada gali pasitraukti kuriam laikui, kad galėtų balsuoti nors už tai jiems išskaito atlyginimą.

Kitose 10 valstybių leidžiama algų išskaitymas. Alabamoje ir Wisconsin, įstatymas net pabrėžia algų išskaitymą, perspėdamas kad darbdavys neturi teises kitaip darbininkų paveikti jei šis vyksta balsuoti.

Daugumoje valstybių pasitraukimo iš darbo laikas nurodomas kaip dvi valandos. Trijų valandų terminas yra Nevadoje ir Wisconsin. West Virginia įstatymai duoda tris ir daugiau "jeigu tai reikalinga". Keturius valandas yra skirtos Kentucky, Maryland, Missouri ir su tam tik-

rais apibrėžimais Indianos valstybėje.

Tiktai viena valanda yra leidžiama Wyominge. Laikas nėra apibrėžiotas Arkansas, Minnesotos ir Texas. Tik Arkansas įstatymu patikslina, jog visos kasyklos, fabrikai, įstaigos darbininkus paleistų ne vėliau kaip 4 val. po pietų, arba leistų balsuoti pakaitomis.

Kaip taisyklė, įstatymai vienodai visiems darbininkams ir visiems rinkimams kokiai vietai jie bebūtų. 22 valstybėse šios taisyklės liečia visus darbo žmones. Alabamoje liečia tik asmenis dirbančius apskričiuose kur yra tarp 75,000 - 130,000 gyventojų. Arkansas, Indianoje, Massachusetts įstatymai liečia tik fabričių darbininkus. Įstatymai labiau įvairuoja apbendrinime kokiems rinkimams žmonės gali būti atleidžiami. 12 valstijų (Kentucky, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Nebraska, Nevada, New Mexico, Oklahoma, Texas, West Virginia ir Wisconsin) rinkimai yra vienodo svarbumo. New Yorko įstatymas atleidžia visiems rinkimams, išskyrus "primary balsavimą, kuriuos galima atlikti poilsio valandomis. Kitose valstijose rinkimų svarbumas yra suskirstytas.

Darbininkai yra įpareigjami, išpėti darbdavį apie savo norą balsuoti ir darbdaviui leidžiama atitinkamai suskirstyti išėjimo laikas.

— Šiomis dienomis Berlyne vyko tarptautinis juristų kongresas. Jame pabėgę vokiečių juristai iš Rytų zonos pranešė, kad Sovietų zonoje teisėjai sprendimus daro pagal komunistų partijos įsakymą. Mums tai ne naujiena.

— Gromyko Londone pareiškė, kad jis veiks "britų-sovietų santykiams sustiprinti, taikai sustiprinti ir daugybei problemų išspręsti. Taip kalbėjo Pozdniakovas 1939 m. Lietuvoje.

Pasaulinės Žinios

Mirė V. Vokietijos prezidento Heuss žmona. Ji susilaukė 71 m. Ponia Heuss buvo žinoma kaip kilni moteris ir didelė labdarė.

— Vokietijos rytų zonoje sparčių tempų vyksta sovietizacija. Ūkininkai "savonoriškai" steigia kolchozus. Jaunimas militarizuojamas. Liaudies priešai naikinami. Iš rytų zonos norima sparčiai padaryti sovietų satelitinę valstybę. Ir dar yra navių politikų, kurie mano, kad be karo sovietai pasitrauks iš Vokietijos.

— Sovietų zonos vokiečių krikščionių demokratų partija (CDU) paskelbė, kad CDU pripažįsta "socializmo kūrimą Rytų Vokietijoje tik ant pažangaus marksizmo-leninizmo mokslo pagrindų".

— Jungtinių Tautų komisaras pabėgėlių reikalams dr. van Heuven Goedhart paskyrė 50,000 DM. tremtiniams studentams, studijuojantiems V. Vokietijoje. Idomu, ar lietuviai studentai ir ką gaus?

— Paryžiuje praeitą savaitę 6 užsienių reikalų ministrai gal gale priėmė Schumano planą. Saaro klausimas vis dar yra vokiečių ir prancūzų ginčo objektas. Tikimasi, kad ir šis klausimas susitarimų keliu bus išaiškintas.

— Sovietų zonoje įvesta darbo prievolė. Ji bus panaudota kariniam jaunimo paruošimui.

Prez. Trumanas dovanojo mirties bausmę jo atentato ruošėjui Collazo. Mirties bausmė pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

— Naujuoju JAV aukščiausiu komisaru V. Vokietijoje prez. Trumano yra paskirtas Walter J. Donnelly.

— Persijos parlamentas beveik visais balsais pareiškė min. pirm. Mohammed Mosadeg pasitikėjimą ir priėmė jo pasiūlytą ūkinę, finansinę ir socialinę programą.

— Vokiečių bėgimas iš sovietų zonos liepos mėnesį pasiekė kulminacinį punktą. Vien šį pirmadienį perbėgo į Vakarus 1,000 žmonių. Per liepos mėn. iš viso perbėgo per 10,000. Idomu, kiek iš Vakarų ir Rytų zoną pabėgo?

— Britai dar šį rudenį ruošiasi plieno atvalstybinimui. Tai Labor Party pasitarinimas Rytams.

Kokia Pabaltijo Vokiečių Ateitis?

Šitaip klausia "Baltische Rundschau" š. m. birželio mėn. 15 d. vedamajame, iš karto konstatuodamas, kad visi tautiečiai su viltimi laukia Pabaltijo ateities, nors ir neįsivaizduoja, kaip toji ateitis galėtų būti pasiekta.

Laikraštis rašo, kad kiekviena tautinė grupė tremtyje stengiasi jungtis, bendromis jėgomis nugalėti ekonominius sunkumus, rasti pabėgėliams nepalankioje aplinkoje atramą, išlaikyti savas tradicijas bei etninį ir kultūrinį savaimingumą.

Šitaip rašydamas apie Pabaltijo vokiečius, laikraštis nusiskundžia, kad po visą Vokietiją išsklaidytiems "baltams", ypač jų jaunimui, gresia asimiliacija. Jis pagedauja jų tautinės grupės subūrimo, kartu tačiau konstatuodamas, kad tai padaryti neįmanoma. Vienintelė viltis telieka, kad tėvynė greit bus išlaisvinta iš bolševikų jungo. Nors dabar atrodo, kad tam galimybių nėra, bet nereikia užmiršti, kad istorija yra nuolatinių permainų grandinė ir kad pats Leninas, taip galvodamas, nebūtų pasiekęs valdžios.

Laikraštis kategoriškai tvirtina, kad jau dabar reikia pasekti sudetų ir Slovakijos vokiečių pavyzdį ir suėiti į kontaktą su įtakingomis emigrantų grupėmis. Reikia ieškoti susitarimo, pašalinti visa tai, kas iki šiol buvo skiriančio ir besąlyginiai pripažinti Latvijos ir Estijos valstybes ir joms visišką lojalumą. Ar atsirastų tokių, kurie nenorėtų prisidėti, jei kartą bus iškeltas klausimas: ar likti svetimuojai, ar laimėti tėvynę?

Jeigu šiame straipsnyje neminima Lietuva, tai tik todėl, kad Pabaltijo vokiečiai Lietuvos vokiečių nelaiko "baltais". Minėdamas birželio 14 d. deportacijas, laikraštis kviečia savo "tautiečius" minėti tą dieną kartu su estais ir latviais ir kartu kovoti už bendros tėvynės atgavimą, bendrą grįžimą į ją ir į bendrą tėvynės atstatymo darbą.

— Sovietų zonoj jaunuoliai atlikę priverstiną darbo prievolę bus pervedami tiesiog į liaudies policiją.

JUNGTINĖS TAUTOS RŪPINASI VAIKUČIŲ SVEIKATA

Jungtinės Tautos jau septynis milijonus vaikų išbandė del džiovos, Indijoje. Taipgi 2,500,000 vaikučių buvo škiepyti. Džiova Indijoje yra viena iš rimčiausių sveikatos problemų.

GRĮZUSIEJI PASAKOJA

Vokietis Karo Belaisvis Pasakoja

1945 m. liepos mėn. 19 d., už Kauno 15 km., pietuose, pakliuvau sovietų belaisvėn. Pėsčiomis mus vedė Vilniun, kurį pasiekėme rugpjūčio mėn. 1 d., ir tapome patalpinti belaisvių stovyklon Kosciuškos gatvėje. Stovykla buvo rusų ir lietuvių kalbomis pažymėta kaip Nr. 1.

Tuoju pat mes belaisviai buvome vedami prie tilto statybos per Nerį, Antakalnyje. Tas tiltas buvo sunaikintas karo metu. Anksčiau jis buvo gelžbetoninis, o dabar atstatėme medinį. Netoli to tilto, antroje Neries pusėje, atstatėme ir elektros jėgainę, kuri taip pat karo metu buvo visai sudeginta. Dar vėliau atstatėme Napoleono vardo institutą prie Katedros. Pati Katedra nebuvo karo veiksmų sugriauta ir joje buvo laikomos mišios. Vilniaus Kunigų Seminarija yra paversta karo mokykla, kurioje girdisi šaudymo ir kiti pratimai. 1946 m. sudegė odos apdirbimo fabrikas, kurį taip pat atstatėme. Žmonės kalbėjo, kad jis vadovybės buvo tyčia padegtas, — paslėpti išieikvojimui. Buvo taip pat ir Medicinos Mokslų Institutas atstatytas. Statėme naujus NKVD rūmus ir rusų teatrą kažkur apie Aukų gatvę.

Už Aušros Vartų teko dirbti prie kažkokios pieninės atstatymo ir dažnai mus vedavo pro Aušros Vartus. Tena matėsi laikomos pamaldos ir daug gatvėje besimeldžiančių žmonių. Matėsi ir Marijos paveikslas, o greta stovinti bažnyčia nebuvo sugriauta ir veikė. Didžioji dalis namų Aušros Vartų gatvėje ir aplink buvo sugriauta, ir prekybininkai suvenyrus pardavinėjo gatvėje. Rusų kariuomenės apie Aušros Vartus nebuvo matyti. Pro čia vėliau eidavome ir geležinkelio stoties atstatyti. Ji nebuvo atstatyta, tik buvo atlikta, kas būtiniausia susisiekimui palaikyti. Atstatėme taip pat ir vandentiekį Antakalnyje. Netoli tos vietos pastatėme visai naujus rūmus "Lietuvos prezidentui Paleckiiui". Rūmai vieno aukšto, bet išvien marmūro. Jų fronte pastatėme gražias baltas marmūro kolonas. Netoli esanti bažnyčia buvo uždaryta, o klebonas išvežtas.

Kiek teko girdėti, visame Vilniuje teveikė trys bažnyčios. Ožekienės aikštėje, rodos, šv. Jurgio bažnyčia, veikė, nors ir buvo apgriauta. Prie geležinkelio stoties veikė irgi viena bažnyčia. Apie kokius nors Vilniuje esančius vyskupus neteko girdėti. 1945 m. gegužės viduryje prie Katedros vienas senas kunigas ar vienuolis, su juoda sutana, juodu paltu ir skrybėle, bei dideliu kryžium prie juostos, dalino mums savo duoną. Mus lydį rusų sargybiniai jį smarkiai sumušė šautuvų būožėmis ir ko ne vilkte atvilkė j mūsų stovyklą. Ką su juo padarė, niekada neteko sužinoti, taip pat ir matyti jo vėliau neteko.

1945 m. lapkričio mėn. mes, 15 belaisvių ir du rusų sargybiniai, sunkvežimiu nuvykome kažkur už geležinkelio stoties, prie miškio pasikasti kalkių. Staiga iš miško išėjo 6 civiliai apsirengę ir automatiniais ginklais ginkluoti partizanai, atėmė sunkvežimį ir su abiem sargybiniais nuvažiavo į mišką. Mums buvo pasiūlyta prie jų prisijungti ar

pėsčiomis grįžti į Vilnių. Niekas iš mūsų prie partizanų neprisijungė, nes pabijojo rusų provokacijos, — grįžome pėsčiomis stovyklon.

Tiesa, anksčiau, 1944.X.1 d. buvome nuvykę 80 km. už Vilniaus iš sandėlio parsivežti bulvių. Mūsų buvo: 24 belaisviai, 6 rusų sargybiniai, 1 vyr. leitenantas ir 1 jaun. leitenantas. Bekraunant į sunkvežimį bulves, staiga iš miško išėjo apie 50 partizanų, nuginklavo be vieno šūvio rusus, maišais nusigabeno miškan bulves ir kitus maisto produktus. Mums; belaisviams, siūlė eiti kartu, apsiginkluoti ir pradėti atvirą kovą su rusais.

Mūsų stovykloje buvo 25 lietuvių karo belaisviai, kariavę Wehrmachto eilėse. 1947 m. kovo mėn. 9 d. buvo numatytas stovyklos sukilimas. Prieš tai du karo belaisviai lietuvių buvo suėję į kontaktą su partizanais. Sukilimas nepavyko, nes vienas vokietis išdavė. Prasidėjo tardymai, bet tiem dviem lietuviams pavyko iš stovyklos pabėgti. Girdėjome vėliau, kad jie slapstėsi Vilniuje pas kažkokią lietuvaite, kuri vėliau NKVD buvo suimta ir išvežta ar nužudyta. Ar ir tie belaisviai buvo pagauti, niekada neteko sužinoti.

Stovykloje buvo vienas barakas specialiai kitų tautybių belaisviams: lietuviams, ukrainiečiams, rumunams, vengrams ir austrams. Man teko būti tame barake. Juos dienomis ir naktimis tardydavo, NKVD, dažnai išsiveždama kai kuriuos ištaisoms savaitėms. Po tardymų grįžę jie nieko nepasakodavo, bet matėsi, kad buvo kankinti ir dvasiniai ir fiziniai. Visus svertimtaučius belaisvius atleido apie 1947 m. pradžią iš belaisvės. Ar jie grįžo namo, nežinau.

1945 m. kovo mėn. 15 d. mūsų stovyklon atvežė apie 500 civilių lietuvių: vyrų moterų ir vaikų. Tris dienas juos įvairiausiai būdais kankino, mušė, klupdė ištaisoms valandoms į sniegą. Visą laiką juos klausinėjo, kokią tarnybą turėjo vokiečių okupacijos metu. Juos išvežus, po 8 dienų atvežė kitą tokio pat didumo transportą.

Vilniuje labai dažnai matėsi areštuotų žmonių, nemažiau, kaip po 200 grupėje, rusų NKVD dalinių varomų geležinkelio stotin.

1947 m. rugpjūčio mėn. 25 d. mane atvežė Silutėn, kaip sergančią vandens ligą, ir paguldė belaisvių stovyklos ambulatorijon. Stovykla buvo už miesto, laukuose, prie girios. Ambulatorijoje išgulėjau 4 savaites. Vėliau turėjau eiti vėl su kitais belaisviais į mišką medžių kirsti. Netoli mūsų stovyklos, maždaug už 300 metrų, matėsi koncentracijos stovykla civiliams. Joje matėsi vyrų, moterų ir vaikų, kurie buvo nuplyšę ir bado nukankinti. Jie taip pat dirbo miško kirtime, bet su jais susitikti neteko. Stovykla buvo aptverta spygliuotų vielų tvora, aplink buvo pristatyta sargybos bokštelių, kuriuose matėsi kulkosvydžiais ginkluota NKVD sargyba. Spygliuota tvora buvo dviguba, viduryje matėsi spygliuotų vielų kamuoliai. Aplink stovyklą dieną ir naktį patuliuo sargyba su šunimis.

Rusų kariuomenės Vilniuje ma-

MOUNT RUSHMORE - TAUTINIS PAMINKLAS

Neseniai pasirodžiusioje pašto ženklų serijoje vaizduojama Washingtono, Jeffersono, Linkolno ir Theod. Roosevelto biustai išskulptuoti granito uoloje Rushmore kalne, Pietų Dakotoje.

Šie biustai, keturių prezidentų, šią vietą padarė valstybiniu parku, ką patvirtino Kongresas specialiu savo aktu, o prezidentas pavedė valstybinių Parkų Administracijos globai.

Washingtonas ir Jeffersonas tuom buvo pagerbti kaip Jungtinių Valstybių įkūrėjai; Linkolnas, už tai jog išsaugojo uniją, ir Theodoras Rooseveltas kad jis buvo geriausias tipiško amerikiečio pavyzdys.

Kiekvienas biustas skaičiuojant nuo kaktos iki smakro yra apie 60 pėdų aukščio ir proporcingas figurai, kurios aukštis būtų 465 pėdos. Washingtono biustas jau yra atbaigtas iki pečių, ir tuomi jis išsiskiria iš visų kitų.

Gutzon Borglum, žinomas skulptorius ir danų imigrantų sūnus, buvo išrinktas iš visų kitų šiam didžiuliam darbu, ir savo darbą pradėjo tuoj pat prezidentui Coolidge 1927 metais uolą pavedus paminklui. "Kas visą tai finansuoja?" sakoma, prezidentas Coolidge paklausęs. Biustų skaptavimą apmoka federalinė valdžia, tačiau pats parkas jau seniai apsimokėjo savo kainą turistų gausingu lankimosi.

Pats skulpturinis darbas buvęs atliktas jau 1941 metais, kada skulptorius Gutzon Borglum mirė. Washingtono galva buvo atidengta 1930 met.; Jeffersono 1936; Linkolno 1937; Theod. Roosevelto 1939. Po 1941 kovo mėnesio Gutzon Borglum sūnus Linkolnas, kuris padėjo tėvui aukščiau, atbaigė kaikurias likusias detales.

Gutzon Borglum biografią atspausdinta pavadinimu

tėsi labai daug ir visokių dalinių: pėstininkų, tankų ir aviacijos.

Amunicijos sandėliai yra už geležinkelio stoties, miškelyje. Tankų dirbtuvės, kurias naudojo karo metu vokiečiai, atstatytos ir praplėstos.

Spalių revoliucijos dienai artėjant, 1945 m. visas Vilnius buvo apjuostas naujai iškastais apkasais ir visų rūšių ir kalibrų ginklais bei kariuomene. Tas trūko dvi savaites. Per tą laikotarpį belaisvių nevarė į darbus aplink stovyklą sustiprino sargybą. Mieste judėjimas buvo taip pat suvaržytas. Kalbėjo žmonės, kad sovietai laukė didelės lietuvių partizanų akcijos, o gal ir karo su vakarais. Bet nieko panašaus neatsitiko, tačiau tie apkasai dar 1947 m. viduryje tebebuvo neužkastai.

Vilniaus centras yra visai sunaikintas. Gedimino kalne pilis tebestovi, ir jos bokšte plevėsuoja raudona vėliava su kiju ir piaučuvu, Trijų Kryžių kalne kryžiai tebestovi, o jų papėdėje buvo laidojami vokiečių karo belaisviai. Gedimino Kalno papėdėje buvo laidojami rusų kareiviai. Vėliau jie buvo iškasti ir kitur palaidoti.

1947 m. gruodžio mėn. 9 d. mane iš stovyklos paleido ir išgabeno Vakarų Vokietijon.

Lietuva ir lietuviai liks mano ir mano draugų širdyse, kaip kraštas, kuris mums išgelbėjo gyvybę. Lietuviai, rizikuodami savo gyvybę, visada atrasdavo progos mus sušelpiti maistu, nors ir patiems jo trūko.

"Duok žmogui daugiau vietos" (Give the Man More Room) buvo atspausdinta birželio mėnesį. Joje pasakojama kaip skulptorius pradėjęs savo karjerą statulomis ir bereljiefaus parkams ir muziejams, vėliau statęs milžiniškus žuvusiems kare pagerbimo paminklus, užbaigė kalnų skaptavimu.

Rushmore kalno paminklas, žymiausias Borglum darbas, yra pasiekiamas keliu per didžiulį pušyną. Jame pastebimas gyvas laukinių žvėrių judėjimas—brėdžiai, elniai, skunkai, kiškiai, laukinės avys ir ožkos ir įvairūs kiti mažesni žvėreliai. Daugybė paukščių, žuvių upių vandenyse, kurios apaugusios ažuolynais, beržais ir drebulėmis. Žvėrys, paukščiai ir žuvis, lygiai kaip 1800 akrų didumo miškas yra griežtai saugojamas Valstybinių Parkų administracijos nuo naikimo.

Atostogaujant amerikiečiai nori aplankyti šią demokratijos šventovę artimiausia gyvenama vietovė rastų Keystone, South Dakota. Keystone yra prie didžiojo kelio Highway US 16.

Paminklą prižiūri pastovus prižiūrėtojas ir yra lankomas per visus metus. Norintieji gauti kokių nors smulkesnių informacijų turėtų rašyti:—

Superintendent,
Mount Rushmore,
National Memorial,
Keystone, South Dakota.

BALFAS Toliau

Rupinasi Emigracija

BALF'o pirmininkas, Kan. Prof. J. B. Končius, kreipiasi aplinkraščiu į lietuvių bendruomenę Vokietijoje, ragindamas pasinaudoti esamomis emigracijos galimybėmis į Kanadą ir Venecuėlą.

Aplinkraštyje plačiai išdėstomos emigracijos sąlygos į Kanadą, pažadama BALFo skyrių Kanadoje parama ieškant garantijų davėjo ir nurodoma į Kanados misijos Vokietijoje, Mr. J. R. Robillard, pažada BALFo pirmininkui, kad Kanados misija nesivaduos jai žinomais US DP komisijos atmetimo pagal 13 daviniais, bet tikrins pati. Pažadas duotas po pasikalbėjimo su Kan. Prof. Končium, kuriam Karf. Končius nurodė į DP komisijos sprendimu netikslingumą, nes 95% šių sprendimų yra neteisingi.

Visoms stovykloms išsiuntinėjami blankai, kuriuos užpildžius ir atsiuntus BALFo įstaigai Munchene, jie bus įteikti Kanados misijai. Platesnės informacijos dėl emigracijos į Venecuėlą bus duotos vėliau.

Kitu aplinkraščiu BALFas ragina registruotis lietuvius, atvykusius į Europos vakarus po 1945 m. birželio 1 d., nes tokiems pabėgėliams šelpiti JAV paskyrė 4,3 milijonų dol. Be to, jų emigracija į JAV bus apmokama pagal tam tikrą sprendimą, BALFui rekomenduojant.

BALFo pirmininkas, Kan. J. B. Končius, liepos mėn. pradžioje aplankys JAV

"We ought to be proud,"

SAYS GREGORY PECK

ALTHOUGH I've never had the pleasure of meeting you personally, in a way, I feel as though I already know you. For I've just heard about the wonderful way you're building for your future through U. S. Defense Bonds. It's something I'm sure you must be proud of. And you know, it makes me feel a little proud, too. For I'm a regular U. S. Defense Bond buyer myself.

When you stop to think about it, we're not only building for our own future—our own hopes and dreams—but for the peaceful future of our country. For you and I and millions of our friends and neighbors all over America now own more than 49 billion dollars worth of interest-earning U. S. Defense Bonds. The greatest success story of its kind the world has ever known!

Of course we know about all the security and peace of mind that Bonds can buy. But I think it's our job to tell other people, too, to help them get the benefits we're getting.

And here are just a few of the good things about U. S. Defense Bonds that I think we ought to tell them:

FIRST — Thanks to new Treasury regulations, every Series E Bond we buy begins earning interest after only 6 months. It earns 3% interest compounded semiannually when held to maturity. It reaches full maturity value earlier (9 years 8 months) and the interest it pays is now bigger at the start.

SECOND — Every Series E Bond we own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without our lifting a finger!

THIRD — During the 10-year extension period, every unmatured bond earns at the new, higher interest rate (average 3% compounded semiannually). Our original \$18.75 can now pay us back \$33.67. \$31.50 pays back \$67.34. And so on.

FOURTH — When we make ourselves and our families economically secure through buying bonds, we're helping to build the great economic strength that backs up our national defense. And this is the best security our money can buy. For after two world wars we have found that peace is for the strong!

U. S. Defense Bonds are one of the easiest, most convenient forms of saving ever invented. Start buying them today through the Payroll Savings Plan.

Peace is for the strong—For peace and prosperity, save with U.S. Defense Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

AMERIKOS LIETUVIS

konsulus Bremene ir Ham-burge, ta proga tu apylinkių bendruomenes bei lietuvius Lubecke. Iš Hamburgo Kan. Končius vyks į Kopenhagą, aplankyti Danijoje lietuvių, o iš ten per Frankfurtą grįš į Muncheną.

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI

UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ!

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

- Haufa Pasakos Karavanas \$1.50
- 2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika ..... .50
- 3. Esperantų Kalbos Vadovėlis 1.00
- 4. Ben-Hur, Istoriska Apysaka 1.00
- 5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo ..... .75
- 6. Gyvulių Protas 1.00
- 7. Sapnininkas 1.00
- 8. Skausmo Pergalė, Cirtautas 1.50
- 9. Timeless Lithuania 2.50
- 10. Varpai Skamba 2.50
- 11. Marija Kalba Pasauliui 2.00
- 12. Jaunuolių Maldos Maldaknygė 1.50

20% nuolaida, perkant nemažiau dvi knygas — iki rugsėjo 1-mos.

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime. Ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET - WORCESTER

Šis Tony Buttenhausen — Chrysler kombinacijos automobilis laimėjo keturias dovanas už greitumą.

TELEVIZIJA

Jie mano ant šio trobesio pastatyti geležinės konstrukcijos 490 metrų aukščio bokštą. Tai bus aukščiausias televizijos bokštas pasauly.

Be paskaitų, vadinių per televiziją galima matyti ir girdėti kitų įvykių vaizdus ir garsus, pavyz. įvairias rungtynes, teismo bylas ir kitus viešus, įvykius, kuriuos šiaip natūraliose sąlygose, gali matyti tik nedidelis žmonių skaičius, bet per televiziją — jau neaprežtas, o žiūrint įvykių svarbumo bei įdomumo — netgi milijoniškas.

TELEVIZIJOS PLĖTRA

Tik keturios valstybės šiandien turi televizijos programas, JAV, D. Britanija, Prancūzija ir Sov. Rusija. Labiausia išplėta televizija yra JAV valstybėse. Čia yra 107 televizijos stotys arba visu šimtu stočių daugiau; kaip visam pasauly ir per 4 milijonus televizijos aparatų. Ir dar vis televizijos tinklas skubiu tempu plečiamas, nes apie 2,000 televizijos stočių dar statoma. Dėl to netrukus nebus Amerikoje namų be televizijos aparato.

D. Britanija — antras po JAV kraštas, televizijos išsiplėtimo atžvilgiu. Čia televizijos priimtųjų yra 250,000, o televizijos programos sekančių žmonių skaičius siekia apie 2 milijonus.

Prancūzija ir Sov. Rusija televizijos plėtroje nevaids didesnio vaidmens, nes Rusija turi dvi televizijos stotis ir apie 50,000 televizijos priimtųjų. Tai yra mikroskopinis skaičius per 200 milijonų gyventojų turinčiam kraštui. Be to Rusijoje televizijos aparatai priimami tik labai privilegijuotiems žmonėms: aukštesniems partijos, valdžios pareigūnams ir enkavėdė budeliams. Pagaliau, kultūrinės reikšmės atžvilgiu sovietinė televizija yra nulinė, nes ir per televiziją perduodama apkoktusi komunistinė programa, kuri žiūrovo nekultūrina, bet tik mulkina ir smukdo žemyn, į primityvą.

Prancūzija turi dvi televizijos stotis ir 25,000 televizijos aparatų. Jos aparatai, techniniu atžvilgiu esą geresni, kaip kitų kryžai, nes perduoda ryškesnį vaizdą, bet, nežiūrint tai, Prancūzija neturi televizijos žiūrovų masės.

Prancūzija turi dvi televizijos stotis ir 25,000 televizijos aparatų. Jos aparatai, techniniu atžvilgiu esą geresni, kaip kitų kryžai, nes perduoda ryškesnį vaizdą, bet, nežiūrint tai, Prancūzija neturi televizijos žiūrovų masės.

Televizija yra būdas perteikti į atstumą vaizdą, panašiai, kaip yra perteikiamas garsas, vadinamas radijo transliacijomis. Garsas perdavimas į atstumą paplito po pirmojo pasaulinio karo ir per pastaruosius 30 metų taip išplito pasauly, kad šiandien jis yra dažno žmogaus kasdienė būtinybė. Tuo tarpu televizija, jei imti jos raidai pavaizduoti žmogaus amžių, dar vos kepuriojasi iš vystyklių. Nežiūrint tai, ji pradeda vaidinti didelį vaidmenį žmogaus gyvenime. Imant pavyzdžiui mūsų gyvenimą Jungt. Valstybės, čia televizija daro didesnę įtaką, kaip radijas. Pastebėta, kad per televiziją skaitytosios paskaitos įvairiomis diagramom, vaizdais, paveikslais ir kitais atitinkamais argumentais visuomenei padarė didelį ir gilų įspūdį. Tokia paskaita veikia televizijos mėgėjo ne tik klausia, bet ir matymą, dėl to kuria pilnesnę ir stipresnę vaizduotę, kaip pav. vien tik žodžiai per paprastą radiją.

Televizijos siunčiamosios stotys reikalingos labai aukštų bokštų. Dėl to, kad paveikslams į atstumą perteikti naudojamos kitokio pobūdžio bangos, kaip garsui. Televizijos bangos juda tiesiomis linijomis, kaip šviesos bangos. Jei tarp televizijos stoties ir priimtovo pasitaikys kokio aukšta klūtis: kalnas, ar trobesys, tai jis dalį bangų sulaukys. Dėl to televizoriaus langelį bus dalis vaizdo neryški. Tokiems trūkumams išvengti ir reikalingi aukšti televizijos stoties bokštai. Juo stoties bokštai yra aukštesni, juo mažiau būna neryškumų priimtovo ekrane. Tačiau aukšto bokšto pastatymas yra gana sunkus ir brangiai kaštuojas dalykas. Nestebėtina, kad amerikiečiai televizijos bokštui ryžosi panaudoti aukščiausią New Yorko (ir viso pasaulio) trobesį Empire State Buildingą 102 aukštų, 417 metrų aukščio.

STIRNAITE

(Tikras atsitikimas)

Išėjo stirnaitė į juodkrantės pajūrį ir pertoli nuo miško atsidūrė. Kai pamatė žvejus ateinant, sutriko: nebėra kur bėgti! Mišką pasiekti nebesuspės, o prieš akis jūra. . . Stypčioja vietoje stirnaitė ir nežino ką bedaryti.

O žvejai ateina. Savo keliais eina žvejot pasiruošę. Stirnaitė to nesupranta — ji žmonių vengia, ir gana. . .

Žvejai artėja. Ką stirnaitė darys?.. Vistiek, ji mano, žūsianti, tai šoko į jūrą ir tolinas nuo priešų. O jūra šalta, ne juokai. Užima stirnaitė kvapą, bet ji plaukia sau tiesiai nuo kranto, tiesiai nuo žmonių, nes tas kelias jai geriausias išsigelbėti. . . Taip, šiurpulio paimta, galvoja vargšė keturkojaitė. . .

Tuo tarpu žvejai taip pat keistai galvoja. . . Jie mato miškinį gyvulėlį, kuris ne į mišką nuo jų bėga o pasuko į putotą jūrą. . . Keista. . . Kur gi ji gali taip nuplaukti?.. Ir mato žvejai, kad stirnaitė nė atgal neatsisuka — lyg tiesiai į prapultį plaukia. Žiūri barzdoti žmonės, stebisi. . .

— Ji jau ilsta, matote?.. — taria jaunesnysis iš žvejų. Žila barzda žmogus, savo amžiuje matęs priepuolių jūroje, trumpai taria, savo jau anksčiau manytą mintį pasako: — Pasivyti reikia — nuskęs!..

— Reikia! . . . — trumpai murmteli kiti vyrai ir jau net bėgte bėga prie laivelio, prie kurių ėjo.

Po kelių akimirksnių į jūrą smarkiai išplaukia žvejų laivelis ir pasileidžia paikos stirnaitės keliu. O ji, kvailutė, tik plaukia tiesiai, tik plaukia. . .

TELEVIZIJOS ĮTAKA

Labiausia Amerikoje žinoma televizijos programa yra JAO posėdžių transliacijos. Šios transliacijos dėka, amerikiečiai pagrindinai susipažino su šia, tarptautine organizacija ir svarbiausiais jos atstovais. Višinskio, Maliko komunistinės Kinijos atstovo gen. Vu ir Lenkijos — Suchy - Katzo kalbos ir fiziologijos, ilgai kabojusios priimtovo langely padarė tai, kad paskubino komunistinės neapykantos sustiprėjimą tame krašte. Tai rodo, kad televizija daro didesnę įtaką visuomenei, kaip spauda arba radijas.

Dėl televizijos milijoniškos įtakos neabejojama, bet kyla klausimas tik dėl jos linkmės pobūdžio, būtent: ar jos įtakos teigiamoji pusė atsvers neigiamąją? Tai yra labai sudėtingas klausimas, kuris tuo tarpu nebaigtas nagrinėti specialistų. Šito klausimo net prabėgomis aiškinimas ilgai užtruktų ir pasidarytų nuobodus skaityti, dėl to pakaks paminėti tik vieną kitą būdingesnį faktą.

Televizijos šalininkai nori, kad visi gyvenimo svarbesnieji įvykiai būtų televizijuojami, įskaitant Kongreso posėdžius ir kitus susirinkimus. Šitokia galiomybė leistų gyventojams sekti atstovus, kaip jie atstovauja ir gina jų reikalus, kaip teisme, laike bylos, laikosi lūdininkai ir ar bešališkas yra teisėjas. Tuo būdu, pav. Kongreso nariai, atsidūrę nuolatinėje visuomenės kontrolėje, turės kalbėti ne Kongresui, bet tiems, kurie juos rinko.

— Paspauskime!.. — šuktelė senas žvejys ir griežtai užgula irklą. — Jau beveik skęsta. . .

Ir tikrai, pasiekusi linguojančias bangas, už puskiometrio nuo kranto, jau gultinai ilsta stirnaitė. Jau kartą kitą ir pasinėrė, išpurškė sūrų vandenį. . .

— Greičiau, paspaušk! — rėkia seni žvejys, ir tvirti irklai smarkiai tvoja bangų nugaras.

Tie žvejai yra žmonių nelaimių jūroje matę ir dabar jie lyg pamiršo, kad prieš juos tik miško gyvulėlis, ne žmogus. Bet netokie tie žvejai: prie jūros užaugę, jie turi geras širdis, ir jos dar tikrai taip pat neramiai plaka, kaip ir skęstantį žmogų prieš save matant. . . Taip. Jų širdys kaip gyvi auksiniai meilės indai!

Dar kelis syk sutvojo irklais, dar dvejetą sykų išsigandus stirnaitė pasinėrė ir paikas snukutis tabaluoja vandenyje šalia laivelio. . . Pasivijo.

— Griebk, griebk, griebk!.. — kaip vieną žodį išsauna žvejys, ir šlapia šalta drėbant stirnaitė sunkiai virsta per laivelio kraštą. Virsta ir spardosi — bijo. . .

Nors nekalbėję, bet lyg susitarę neria žvejai atgal: jie stirnaitės daugiau nebeliečia: "Nebijok, jau tu, nebijok — vežame į krantą!..". To jie daryti nesuikalbėjo, bet visi gula ant irklų, kad greičiau galėtų stirnaitė atsisototi ant žemės. Žvejai supranta, kad pačiai stirnaitė nelaimė dar nepasibaigė: ji tebespurda iš baimės po vieną žvejo ranka — ją laiko, kad neišsoktų. Neramu stirnaitė, žinoma, labai neramu. Bet nebijok — tie geri žvejai išveš tave į krantą ir nieko tau nedarys. . .

Dar tik laivelis bakstelėjo į kranto smėlį, stirnaitė jau pašoka nuo laivelio dugno, stebėtinai vikriai išsprunka iš po norėjusios dar paglostyti rankos, kuri bepaglostė orą, ir per platų smėlyną nudūmė į mišką. — Vikri, išdykėlė! — džiaugias tas pats žvejys, kuris norėjo stirnaitę paglostyti, ir visi kiti pakartoja: — Vikri, išdykėlė, vikri!..

Žiūrėdami į nykstančią tolimoje stirnaitė, žvejai kažin kodėl ima balsiai juoktis, taip juoktis, kad, tur būt, girdi ir laiminga pabėgėlė. . . A. V.

"Čikagos Šešėliai"

Algirdas Margeris, autorius. Knyga \$20 psl.; kaina \$3. Dail. M. Šileikis. Šioje knygoje aprašomi žiaurios tikrovės vaizdai ir skaitytojas iš to pažįsta tikrąjį Čikagos veidą. Knygą galima įsigyti pas autorių: Dr. A. Margerį, 3325 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

BALYS RUKSA, "Žemės Rankose"

poezijos rinkinys, 78 puslapių. Toronto, Canada. Eilės paskirstytos į tris dalis: 1. Ugnies Šokis; 2. Saulėdydžio Giesmė; 3. Išsilavinimas. Ilustravo dailininkas Juozas Bakis.

LINOLEUMO CENTRAS

Keleta žodžių išmintingom šeiminkėm —

Taupymas yra garbingas ir naudingas ateičiai
LINOLEUMAI: Mes laikome rekordą už aukštą rūši, įvairumą ir žemiausias kainas Naujų Anglijoj.
KILIMAI: Wilton ir Axminster kilimai; Magee, Firth, Gulistan, Mohawk, etc. už žtmas kainas.
VAIKUČIŲ KARALYSTĖ — Tikrai! Dvejos krautuvės pripildytos rakandais Jūsų mažam angelui už pusę kainos.
PUSRYČIŲ SETAI — 100 iš kurių išsirinkti. Plastikos, chromo, įvairių medžių, su 4, 6 ar 8 kedėmis. Mes parduodam tuzinai kasdien.
RAKANDAI Miegamiesiems Kambariams, Valgomiesiems, divanol; ir t.t.
ŠALDYTUVAI: Frigidaire, Kelvinator, Admiral, Crosley, elektriniai šaldytuvai.
SKALBIMO MASINOS: Maytag, Easy Spindrier, Speed Queen, Launderial, Apex etc.
PEČIAI: Florence, Glenwood, Fairmont, deluxe, aliejaus, gaso, elektros ar kombinacijos.
MES PARDUODAM DYLERIAMS—KODĖL NE JUMS

DICK'S BARGAIN FURNITURE

245 HARDING STREET TEL. 6-1886

LABAI GREITAI VAIKAI GRĮŽTA Į MOKYKLĄ

Drabužių savo Mergaitėm ir Berniukam

Galite Gauti Pas

BARGAIN OUTLET

321 GRAFTON GATVĖS

Čia galite gauti aukštos rūšies drabužius mokant mažiau pinigų

BERNIUKAM KELNĖS	\$2.98 — \$4.98
MEGSTINUKAI	2.98 — 4.98
SUKNELĖS	2.98 — 3.98
KOJINĖS	4 poros \$1.00
ŽAKIETAI	3.97

Patenkinant Jus, Patenkina Mus —

BARGAIN OUTLET - 321 GRAFTON GATVĖS
Tel. 5-3647, Worcester, Mass.

VODKA - PRANCŪZIŠKA DEGTINĖ

ALUS ir VYNAI

GRAFTON HILL PACKAGE STORE

236 GRAFTON STREET

Pristatymas Nemokamai — Tel. 7-1264

Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir Žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UZSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Priimam Užsakymus Per Paštą
14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

VAIRIAI SKAMBA

Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, Los Angeles, California. 180 puslapių. Įdomi pasaka apie našlaičio Rapoliuko gyvenimą tarp svetimųjų ir kaip jis rado prietelių ir pagaliau nuolatinis namus ir gerą globą.

Reumatiški Skausmai

DEKENSIO Galiaga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galinti šilumą, šildydama galinai, išstiprus reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, degius, šaltį. Daugelis žmonių pagelbėjo ir tamsu paselbės. Nelaik jį laiu, bet tuojau įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė — 10 oz. \$5.00. Garantuojam pasėkmes, ar grąžinam pinigus. DEKENS' PRODUCTS P. O. Box 999, Newark 1, N. J.

Pelningas Darbas

Reikalaujame Agentų ir Agentėlių platinti Lietuvių ūdrbystės skirtingus vaistus ir JUOKU rekordus (plokštėles). Agentams tai yra aukso kasyklos. Tuojau rašykite dėl platesni informacijų: DEKENS' PRODUCTS P. O. Box 999, Newark 1, N. J.

Buk Sveikas

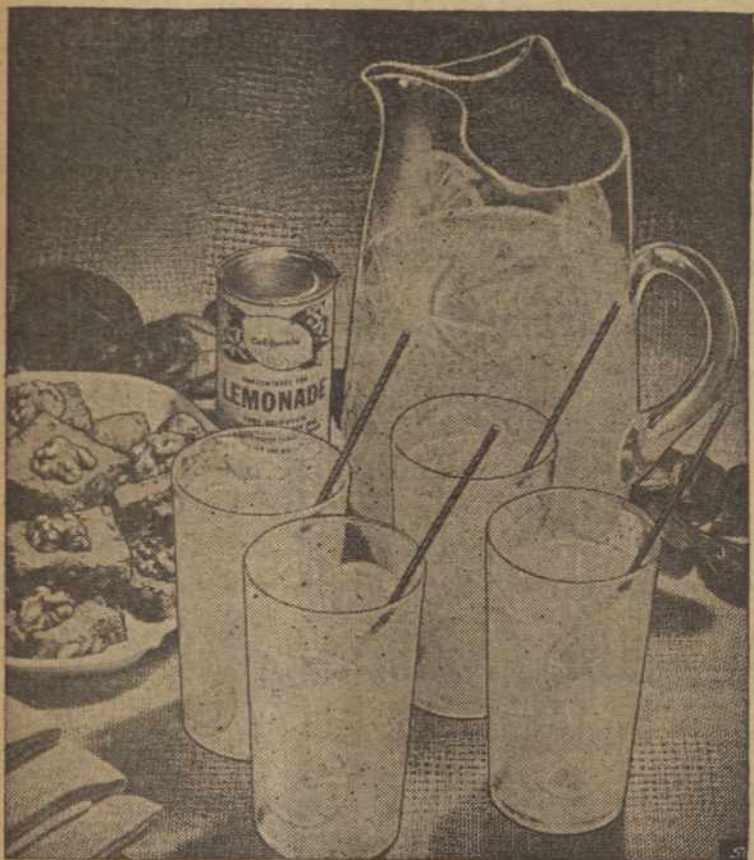
... SAK-SAK OINTMENT — Naujausia mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimo, stebėtina greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽŽJIMO DEDERVINIŲ ir PUČKŲ, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonųjų gysla (hemorrhoidal) ir dėl niežėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandyti visokius, tai dar išbandyt geriausias. Užtikrinam pasėkmes, ar pinigų grąžinam. Kaina \$1.00. Didelė dėžė \$3.00. DEKENS' PRODUCTS P. O. Box 999, Newark 1, N. J. 16-36

Haufo Pasakos

KARAVANAS,

Nemuno leidinys, Chicago, Ill.

114 puslapių Pasakų knygelė su paveikslais. Vladas Vijeikis piešė viršelį, R. Brendamoro iliustracijos. Haufo pasakos yra tinkamos skaityti visokiam amžiui, turi labai kilnių įpatybių, kurios traukia į save skaitytojo širdį.

Vasara, lemondas yra atgaivinantis gėrymas šeimai ar draugams

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the misery of Head of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to lose. Treatment used right in your own home — easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY DEPT. No. 979 BAYBERRY, IOWA

PIKNIKAS

ALTS. WORC. MASS. SKYR. IR AUSROS VARTŲ SOCIALINIS KLUBAS,

Š. m. rugsėjo mėn. 1 d. (Labor Day), Babrausko pavilijone, Leicester, Mass., ruošia didelį pikniką. Dalis pelno bus skiriama švietimo reikalams.

Bus gausus bufetas ir gėrymai. Bus svečių iš Boston, Brockton, Gardner, Nashua, N. H. ir kitų kolonijų.

Matas Dabrila Mirė

Matas Dabrila, atvykęs iš Vokietijos prieš kelis metus savo brolių gerai žinomą biznierių Joną Dabrila, mirė staiga rugpjūčio 15-tą dieną. Jisai sirgo per virš metus laiko, bet paskutiniu laiku jautėsi kad eina stipryn. Velionis paliko savo žmoną Oną ir brolius Joną, Vincą ir Pijų. Velionio laidotuvis buvo pirmadienį rugpjūčio 18-tą. Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos ir paskui nulydėtas į Notre Dame kapus.

Mirė Petras Kašėta

Petras Kašėta mirė rugpjūčio 18-tą, savo dukters namuose, 2 Standish gatvės. Jisai gyveno Lawrence, Mass. per 40 metų ir atvyko į Worcesterį prieš keturius mėnesius. Velionis paliko savo žmoną Mikaliną (Lekavičiūtę) Kašėtienę; dukterį Mikaliną Laugeliene; ir du anuku. Laidotuvis buvo ketvirtadienį rugpj. 21. Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos ir paskui nulydėtas į Notre Dame kapus.

STAIGIAI MIRUS

MATUI DABRILAI jo žmonai Onai, jo broliams: Pijui, Vincui, Jonui ir jų šeimos, didžio liūdėsio valandoje reiškia giliausią užuojautą.

MATULEVIČIAI

PIKNIKAS

Sekmadienį, rugpj. (Aug.) 24-tą d. Maironio parke įvyks Šv. Kazimiero parapijos sodaliečių piknikas. Piknikas bus su muzika, skanumynais ir gėrimu ir taip pat palinksins mus lietuvių veteranų būgnų korpusas.

Ruošia šios komiteto narės: R. M. Stapčinskaitė, R. M. Brazauskaitė, D. M. Čekaitė, D. Kisielytė, O. M. Bučinskaitė, El. Marčiukaitė, J. E. Grigaitė, O. Keršytė ir Ang. Sarapaitė. Kviečiame visus dalyvauti ir linksmiai praleisti dieną.

— Rugpjūčio 23-čią dieną, Vanda Jabubauskaitė ir Algirdas Lukšys susituoks Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Republikonų Klubo

Piknikas

Lietuvių Amerikonų Republikonų klubo metinis piknikas bus sekmdienį, rugpjūčio 24-tą. Babrausko pavilijone, Leicester, Mass. Bus muzikos, dovanų, įvairių valgių ir gėrymų.

Pikniką rengia sekantieji veikėjai: Vincas Mitrikas, rengimo pirmininkas; pagalbininkai V. J. Vieraitis, V. Dabrihenė, L. Dougall, V. Gestautienė, S. Čivinskas, M. Mitrikenė, M. Pajaujienė, M. Vaikšnorienė, K. Pupkienė, R. Vieraitienė, I. Višniauskienė, J. Vieraitis, A. Salasevičius, J. Dabrila, F. Mačionis, J. Endzelis ir V. Repeka.

Rengėjai prašo visus iš arti ir toli atsilankyti.

! Maironio Parką!

— Šeštadienį, rugpj. mėn. 23 d., kur einame?

— Aišku į Maironio parką. Ten rengia Liet. Tremt. Bendruomenė pikniką. O jos piknikai visada esti įdomūs.

Galime smagiai pasižokti. Bus linksma ir malonu.

Taigi, šeštadienį, rugpj. 23 d. visi į Maironio parką. Galima bus pasivaikšinti ir kitus pavaišinti, o šokėjai linksmi pasišoks, nes bus gera muzika ir nesigailės pagroti, kad tik kojos laikytų.

Lankėsi Svečias

Redakcijoje apsilankė Stasys Jonaitis iš Ann Arbor, Mich. Linkėdamas "Amerikos Lietuviai" geriausios kloties prašo perduoti savo pasveikinimus visiems savo bičiuliams Worcesteri, kurių dėl trumpų atostogų nespėjo aplankyti.

TREMTINIŲ VASAROS PIKNIKAS

— Maironio Parke —

— ĮVYKSTA —

Š. m. RUGPIŪČIO (Aug.) 23. (Šešt.) 2 v. p. p.

Veiks didelis bufetas su lietuviškais valgiais ir išgėrimais, kuriuos paruos lietuviškos šeimininkės. Šokiams gros puiki p. Šimkaus vedama kapela, kuri išpildo ir europinius šokius, Johano Strauss'o valcius ir vengrų muzikos dalykėlius.

Visus lietuvius kviečiame ko gausiausiai paskutiniame vasaros pasilinksminime dalyvauti.

TREM. B-NĖS VALDYBA

Rašykite ar šaukite 2-7551 iš apskrities pirkėjai šaukite nemokamai: Enterprise 6175

MŪSŲ SKALBIAMIEJI VISOKIEM ORAM PALTAI TURI ŠILTUS SPALVUOTUS PAMUŠALUS!

GROVE'S Išdirbystės Thermo-Jac

Vaikam mieros \$4.95

Berniukų, mergaičių, paaugusių mieros \$5.95

Vėjų nebijanti, lietaus nebijanti nenublunkanti žakietai su medvilniniu šiltu pamušalu. Spalvos raudonos, žalios, mėlynos, taigpi dryžuotos raudonai - baltai - juodai.

FILENE'S Jauname Trečiame Aukšte

KETVIRTO WARDO DEMOKRATAI

VĖL NOMINUOKITE

WILLIAM F. TROY

Biznierių ir šeimos tėvų gyvenanti šiame Warde. Jis visuomet buvo tikras nuoširdus lietuvių žmonių draugas.

Adam Kacevičius
21 Claredon Street
Worcester, Mass.

NOMINUOKITE savo dabartinį Valst. Senatorių

HARRY P. McALLISTER

ANTRO WORCESTERIO DISTRIKTO

WARDAI — 1, 2, 3, 9, 10 Holden ir West Bolyston

PATYRĖS - SAŽININGAS - GABUS

TEISINGAS ir NARSUS!

Bankų Komiteto Pirmininkas.
Šviesos ir Jėgos Komiteto Pirmininkas.
Senato Būdų Komiteto Vice-Pirmininkas.
Transportacijos Komiteto Narys.
Vienas iš tu kurie pasirašė bilių suteikiant veteranams tas pačias lengvatas kurias Amerikiečiai kareiviai naudojami laike pirmojo pasaulio karo.

Balsuokite Pirmuose Rinkimuose—Antrad., Rugsėjo 16-tą

JULĖS Prosinimo ir Sausai Valymo

Krautuvė

106 GREEN STREET - WORCESTER, MASS.

MARSKINIAI po 20 centų

Valome ir visokius kitus daiktus

LIETUVAITĖ JULĖ suteiks Jums gerą patarnavimą

Jeį reikalinga, suteikiame 24 valandų patarnavimą

Klauskytės

"LIETUVIS"

Lietuviškos

Radio Programos

vad. J. K. ŽEMAIČIUI

Sekm. nuo 1:00 iki 1:30 val. p.p.

Stotis WAAB—1440 kc.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programą ateinantį sekmdienį, per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Falcons Radio Orkestra.
- 2—Jaunametės Skautės.
- 3—Magdutės pasaka.

Po programos prašome parašyt laiškelį ar atvirutę į stotį WYTE, Lithuanian Program 25 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes porit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway.. So. Boston 27, Mass.

NAUJA KNYGA!

Ką tik išėjo iš spaudos K. Kl. Cirtauto knyga: "Skausmo Pergalė", vieno dienoraščio fragmentai. 186 pusl. Kaina \$1.50. Užsisakyti: "Amerikos Lietuvis", 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Arkus Pharmacy

kampas Water ir

Harrison gatvių

"Receptų Specialistai"

Pristatymas Nemokamai

Pašaukite Tel. 5-8003, 2-9755

Edward Yanover's

PACKAGE STORE

Užlanko TADCASTER Aik.

\$2.95 už dėžę, plus už bonkas Rusišką Degtinę—VODKA 100% ir kitus Alkoholinius Gėrimus

Victinial ir Importuoti Gėrymai

Pristatom! 1 Namus

Pašaukite Tel. 2-3381

278 Millbury gatvės

Pristatymas, nemokamai—perkant alaus dežę

UŽUOJAUTA

Netikėtai mirus, **MATUI DABRILAI**, jo žmonai Onai Dabrilienei, broliams: Vincui ir šeimai, Jonui ir šeimai ir Pipui, šioje liūdėsio valandoje, netekus mylimo asmens, reiškiam gilia užuojautą.

L. Leknickų šeima, Inčiūra, V. Biliūnas ir V. Karlonas

UŽUOJAUTA

A.L.T. Sąjungos nariui a.a. **MATUI DABRILAI** netikėtai mirus, liūdėsio valandoje. Jo žmonai Onai Dabrilienei, broliams: Vincui, Pijui, Jonui ir jų šeimoms reiškiam gilia užuojautą.

A.L.T.S. Worcesterio Skyrius

UŽUOJAUTA

Tremtinių bendruomenės nariui a. a. **MATUI DABRILAI** netikėtai mirus, liūdėsio valandoje Jo žmonai Onai Dabrilienei, broliams: Vincui, Pijui, Jonui ir jų šeimomis reiškiam gilia užuojautą,

Tremt. B-nės Valdyba

Cook the modern Electrical way

with a **Westinghouse ROASTER-OVEN**

The handiest portable "kitchen" for snacks or complete meals

YOU CAN BE SURE...IF IT'S Westinghouse

\$42.95 — \$1.95 Down
— \$3.63 a month for 12 months

Worcester County Electric Company
Part of New England Electric System

! NANTASKET PAJURĮ

Puikiausias Pajūris Prie Atlantiko Pakraščio
Autobusai Išvyks Iš Salem Aikštės Stoties
šeštadieniais, Sekmdieinais, Pirmadieniais,
Trečiadieniais ir Šventėms — 9-tą valandą ryto.
Sugrįž 7-tą valandą vakare

Suaugusiems \$2.75 — Vaikams \$2.00

inimant taksas ten ir atgal

vaikams jaunesniems 14 metų

WORCESTER
street railway company

